

Klimataktion

Årsmötet 2019

Motion

Fel premisser

Media översvämmas av inlägg från personer som bedyrar hur oroliga de är över klimatkatastrofen. Artister i alla genrer, kåsörer och ledarskribenter, alla tävlar om ett ärofullt, ännu ej instiftat pris för "Mest oroad kändis" att delas ut på någon klimatgala.

I partipolitiken är det i långa stycken likadant, men några förtroendevalda tycks ändå anstränga sig att ta fram förslag för att mildra katastrofen. Duktigast på det området är enligt Svenska Naturskyddsföreningen mitt eget parti, som har lagt ner ett stort arbete för att ta fram ett omfattande klimatprogram.

När vi talar om klimatpolitik är det viktigt att åtgärder mot själva utsläppen inte blandas hur som helst med åtgärder som syftar till att mildra verkningarna av dessa. Det är väsensskilda frågeställningar, både teoretiskt och praktiskt. Det kostar pengar att förstärka dammar. Men de skyfall som får dammarna att brista, de möts bara av pyttesmå förslag om en köttfri dag i veckan eller saltning av cykelbanor. Det ser inte ut att räcka med en ny sorts energibesparande vattenkokare, det är för bråttom.

Men ingen ledarskribent, ingen förtroendevald politiker, ingen kändis vågar föreslå något som kan uppfattas som obekvämt för

en större krets av medborgare. Här anser jag att det brister även hos Klimataktion, som rörelse och som helhet.

Den stora klimatboven är Västerlandets, och en hastigt växande kinesisk och indisk medelklass, överkonsumtion av allt mellan himmel och jord. Här kan Sverige slå an tonen för världen.

För att komma åt det närmast osannolika gluffandet bör matmomsen fördubblas, stegvis. Betrakta en normalportion oxbringa med rotmos på en vanlig lunchrestaurang eller se hur mycket Korv stroganoff en vanlig arbetarfamilj äter till middag.

För att komma åt det överdådiga, närmast missbruksartade resandet är det enkelt att föreslå skatt på resor. Här har det faktiskt börjat hända något i och med den svenska flygskatten. Men det är i detta perspektiv rent vansinne att dra nya järnvägar genom landet ”för att ersätta flyget”. Alla tillgängliga medel måste reserveras för underhåll av befintliga järnvägar, så att de fungerar bra för ett halverat resande.

Mot all annan överkonsumtion skulle det vara enkel politik att införa regler och ekonomiska åtgärder för att minska boytorna. Dels skulle uppvärmningsbehovet per medborgare minska. Viktigare är dock att en liten bostad inte rymmer så många prylar, möbler och kläder som en stor. Prylkonsumtionen - som går ut över välbefinnandet lika väl som över klimatet - skulle kunna minskas till hälften om boytorna gjorde detsamma.

De kinesiska stålverken producerar för vår överkonsumtion. Växthusgaserna väller ur masugnarna. Vi kan inte skälla på kineserna för att de förser oss med obegränsade mängder billig bil- och fartygsplåt. Endast en kraftfull politik för att minska resande och annan överkonsumtion i väst kan minska de kinesiska utsläppen. Grovplåten används ju till de ofantliga

containerfartyg som fraktar hit alla de prylar vi anser oss behöva. Tunnplåten hamnar i Volvos bilar och Bombardiens tåg. Stålprofilerna och armeringsjärnen går till en helt onödig nyproduktion av bostadshus: Vi har hus så det räcker till oss alla!

Mitt motionsförslag är att Klimataktion, i programförklaringar såväl som konkreta förslag, på allvar tar upp överkonsumtionsfrågan. Mänskligheten tar förskräckliga steg bakåt när västs rent sybaritiska livsmönster blir vägledande för massorna i öst och syd. När Punjab's hundra miljoner bönder blir utan mat för att inga glaciärer levererar smältvatten, Bengalens hundra miljoner bönder måste fly för havet, Mellanvästerns vetebälte (som skulle användas till nödsändningar) torkar ut, och borggården till Stockholms Stadshus hamnar under Östersjöns vatten, då rämningar vår civilisation alldeles uppenbart i stora stycken.

Sverige måste gå före och visa att god levnadsstandard är något annat än det vi nu "njuter av". Vi klarar oss bra på hälften av den mat vi äter. Vi klarar oss bra om vi reser hälften så mycket som vi nu gör, in- och utrikes. Vi klarar oss bra på hälften av vår nuvarande sammanlagda svenska boyta. Allt detta kräver drakoniska riksdagsbeslut. Jag tycker att Klimataktion ska kräva sådana.

Hakon Malmborg
medl. 24967